

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
 Проректор з науково-методичної та
 навчальної роботи
 О.Б. Жильцов
 “ 24 ” 11 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ
ОБРАЗОТВОРЧИХ ДИСЦИПЛІН

для студентів

спеціальності	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	023.00.01 Образотворче мистецтво

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
 Ідентифікаційний код 02136554
 Начальник відділу
 моніторингу якості освіти

Програма № 1232/18
 (підпис) (прізвище, ініціали)
 «   » 20 18 р.

Київ – 2018

Розробник: Кузьменко Галина Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Кузьменко Галина Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

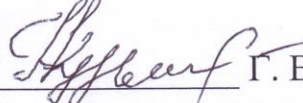
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 8 від «30» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва О.В.Школьна

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

«___» _____ 2018 р.

Гарант освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» Г. В.Кузьменко

Робочу програму перевірено
«___» _____ 2018 р.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи А. О. Таранник

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___»__20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___»__20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___»__20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___»__20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	Денна		Заочна	
Вид дисципліни	Обов'язкова			
Мова викладання, навчання, оцінювання	Українська			
Заг. обсяг кредитів / годин	4 / 120			
Курс	2		-	
Семестр	3 Модуль I	4 Модуль II	-	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2	-	-
Обсяг кредитів	2	2	-	-
Обсяг годин, в тому числі:	60	60	-	-
Аудиторні	28	28	-	-
Модульний контроль	4	4	-	-
Семестровий контроль	-	-	-	-
Самостійна робота	28	28	-	-
Форма семестрового контролю	залік	-	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є підготовка майбутніх вчителів образотворчого мистецтва до здійснення художньо-естетичного розвитку учнів у сучасних загальноосвітніх навчальних закладах засобами образотворчого мистецтва та художньо-творчої діяльності.

Завдання курсу:

- ✓ вивчення, аналіз та узагальнення методики викладання образотворчого мистецтва в історичній ретроспективі, ознайомлення з досвідом роботи кращих шкіл світу, формами організації, методами навчання й художнього розвитку учнів засобами образотворчого мистецтва та образотворчої діяльності;
- ✓ формування умінь, необхідних для ефективно організації і творчого проведення уроків образотворчого мистецтва та різних форм позаурочних навчально-виховних заходів мистецького напрямку у процесі самостійної педагогічної діяльності;
- ✓ оволодіння методикою навчання учнів ЗНЗ основам образотворчої грамоти, специфікою розробки й виготовлення методичних малюнків у різних художніх техніках на основі знань дидактики та вікової психології;
- ✓ опанування основних педагогічних та мистецтвознавчих понять і відповідної термінології; набуття досвіду здійснення добору творів образотворчого мистецтва для проведення бесід про мистецтво з учнями молодшого підліткового віку;
- ✓ розуміння змісту й специфіки професії вчителя сучасного ЗНЗ, соціальної ролі педагога у формуванні духовної культури школяра;

✓ виховання активності, самостійності, формування здатності до художньо-творчої самореалізації і духовно-естетичного самовдосконалення у процесі самостійної педагогічної діяльності, поваги до професії вчителя.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми спеціальності формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності	ЗК 1	Світоглядна: знання предметної області і розуміння специфіки професії; усвідомлення рівних можливостей з гендерних питань; здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; здатність бути критичним та самокритичним.
	ЗК 2	Громадянська: здатність діяти на підставі етичних суджень; здатність працювати у команді; уміння мотивувати людей і досягати спільних цілей; здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми незалежно від їх походження та особливостей культури при вирішенні питань будь-якого рівня складності; відповідально ставитися до своїх завдань і обов'язків.
	ЗК 3	Комунікативна: здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою; здатність спілкуватися другою (іноземною) мовою; здатність до фахового спілкування з непрофесіоналами в галузі візуального мистецтва та художньої творчості.
	ЗК 4	Інформаційна: здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.
	ЗК 5	Науково-дослідницька: здатність до аналізу й синтезу на основі логічних аргументів, достовірних фактів, творчої уяви; готовність до науково-дослідної діяльності та самостійного наукового пошуку, до співставлення і порівняння мистецьких явищ минулого та сучасності з метою розуміння зв'язків між проблемами минулого і сьогодення, оцінювання фактів, пов'язаних із мистецькою практикою.
	ЗК 6	Самоосвітня: здатність до самонавчання та самоосвіти як умови професійного самозростання та самовдосконалення.
	ЗК 7	Універсальна: здатність самостійно виявляти, висувати й вирішувати проблеми, планувати та розподіляти час; здатність застосовувати знання на практиці, приймати обґрунтовані рішення; готовність адаптуватися і діяти у нових ситуаціях, виявляти і брати на себе ініціативу, підтримувати та зміцнювати дух підприємництва, об'єктивно здійснювати самооцінку та оцінювати якість роботи інших.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1	Організаційна: здатність до організації та проведення творчих заходів мистецького спрямування; готовність до самостійної розробки та реалізації авторських проєктів у галузі художньої діяльності; здатність до співпраці з митцями та фахівцями інших спеціальностей в організації та виконанні оригінальних творчих проєктів у складі групи.
	ФК 2	Естетико-культурологічна: здатність до естетизації

		середовища та активної участі у соціокультурному житті; здатність виявляти художні знання, які відображають видову специфіку та взаємодію візуальних мистецтв; здатність до формування сучасного художньо-творчого мислення, застосування набутих знань на практиці.
	ФК 3	Особистісно-креативна: здатність до самостійного прийняття сміливих рішень, генерування нових оригінальних ідей для досягнення творчих цілей; здатність до самокритики задля бажання досягти успіху.
	ФК 4	Художньо-творча: здатність до самовираження у галузі: станкового живопису, вільної, друкованої та комп'ютерної графіки, художньої кераміки, текстилю.
	ФК 6	Практична: здатність застосовувати здобуті знання на практиці, розв'язувати складні задачі в галузі виставкової, галерейної, мистецької, викладацької діяльності

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- найважливіші етапи історії становлення та розвитку, основні дидактичні положення методики навчання образотворчому мистецтву у ЗНЗ;
- мету і завдання навчання образотворчому мистецтву в сучасних ЗНЗ, загальнопедагогічні принципи, підходи, структуру і зміст навчальних програм для учнів ЗНЗ у галузі «Мистецтво»;
- специфіку та особливості художньо-образної мови образотворчого мистецтва як однієї з форм відображення дійсності, розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини;
- основи образотворчої грамоти та методичного малюнка; основні педагогічні та мистецтвознавчі поняття та відповідну художню термінологію;
- форми організації навчання, методи та прийоми роботи, засоби керівництва навчально-пізнавальною діяльністю школярів;
- типи та структуру уроків образотворчого мистецтва; особливості календарно-тематичного планування, види, зміст та методику проведення навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва та художньо-творчої діяльності у позаурочний час.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

- керувати художньо-творчим розвитком школярів, виховувати в них ціннісно-світоглядні орієнтації у сфері мистецтва; здійснювати розвиток комплексу ключових, міжпредметних і предметних компетентностей;
- моделювати та проводити уроки різних типів і позаурочні навчально-виховні заходи, використовуючи систему міжпредметних зв'язків;
- використовувати різні форми й методи ознайомлення учнів ЗНЗ з творами українського та світового мистецтва, художніми явищами сучасності;

- здійснювати відбір творів образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва для сприймання їх учнями молодшого підліткового віку, вчити школярів інтерпретувати й висловлювати особистісне ставлення до них, аргументуючи власні думки, судження, оцінки;
- аналізувати та оцінювати учнівські художні твори з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей школярів, стимулювати в них оригінальне, нестереотипне художньо-образне мислення;
- розробляти календарно-тематичні плани, конспекти уроків різних типів з урахуванням особливостей видів художньої діяльності, самостійно виготовляти навчально-методичні посібники, візуальний ряд до уроків;
- добувати, опрацьовувати та свідомо використовувати науково-методичну літературу у процесі самостійної педагогічної діяльності.

Програмні результати навчання:

Код	Значення програмного результату
ПРН 1	Здатність діяти в соціумі з урахуванням світоглядних орієнтирів інших членів суспільства, організувати самостійне навчання і працю.
ПРН 2	Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, спрямовувати власну творчість на актуальні проблеми соціуму, дотримуватися етичних принципів у професійній діяльності.
ПРН 3	Володіння методами міжособистісних комунікацій, дотримуючись норм толерантності. Здатність до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології.
ПРН 4	Володіння знаннями в галузі сучасних інформаційних технологій, здатність застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН 6	Здатність до навчання та самостійної науково-дослідної діяльності
ПРН 7	Знання сучасних наукових досягнень, в тому числі у міждисциплінарній галузі, здатність вести самостійну дослідницьку діяльність у галузі мистецтва на базі отриманих знань з фахових дисциплін
ПРН 8	Уміння брати на себе функції лідера у колективі, організовувати роботу художніх колективів, виконувати оригінальні творчі проекти, проводити майстер-класи, дискусії на мистецьку тематику.
ПРН 9	Уміння використовувати характерні особливості художньо-образної мови різних видів та жанрів візуального мистецтва, розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини.
ПРН 10	Уміння генерувати та втілювати нові оригінальні ідеї для досягнення творчих цілей. Готовність підвищити рівень власних професійних компетентностей, вивчати досвід роботи провідних зарубіжних та українських митців.
ПРН 12	Уміння працювати з великим обсягом інформації, здатність її аналізувати та критично оцінювати.
ПРН 15	Володіння фаховою термінологією, методами та прийомами професійної діяльності, здатність відповідати за результати своєї праці.
ПРН 17	Здатність взаємодіяти з оточуючим соціальним середовищем, будувати партнерські стосунки на засадах толерантності, взаємоповаги та співтворчості.

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план для денної форми навчання Модуль І (3 сем.)

	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Саморстїйна робота
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Модуль І – 3 семестр							
ЗМ №1: Методика як предмет вивчення. Історичний аспект становлення та розвитку методики навчання образотворчому мистецтву							
Тема 1. Мета і завдання навчальної дисципліни. Історія становлення та розвитку методики навчання образотворчому мистецтву	2	2					
Тема 2. Основні положення методики навчання образотв-му мистецтву у сучасних ЗНЗ. Навчальні програми та навчально-методичні комплекти для учнів основної школи.	9	2	4				3
Модульний контроль	2						
Разом	13	4	4				3
ЗМ №2: Загальнодидактичні засади навчання образотворчому мистецтву в основній школі							
Тема 3. Методи навч. образ-му мист-ву.	7	2					5
Тема 4. Форми організації навчання образотворчому мистецтву.	4	2		2			
Тема 5. Урок образотв-го мистецтва: типи, дидакт. структура, зміст основних етапів.	11	4		2			5
Тема 6. Технологія розробки презентацій до уроків образотворчого мистецтва	14	2	2				10
Тема 7. Нетрадиційні уроки мистецтва	9	2		2			5
Модульний контроль	2						
Разом	47	12	2	6			25
Усього за Модулем І – 3 семестр	60	16	6	6			28

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль I. – 3 семестр

ЗМ №1. Методика як предмет вивчення. Історичний аспект становлення та розвитку методики навчання образотворчому мистецтву.

Тема 1. Мета і завдання навчальної дисципліни. Історія становлення та розвитку методики навчання образотворчому мистецтву. (2 год).

Методика як предмет вивчення. Історичний аспект становлення методики навчання образотворчого мистецтва як навчальної дисципліни. Системи навчання малюванню. Роль і завдання вчителя образотворчого мистецтва у сучасному загальноосвітньому навчальному закладі.

Рекомендована література	
Основні: [1]; [5].	Додаткові: [23]; [33]; [34]; [35].

Тема 2. Основні положення методики навчання ОМ у сучасних ЗНЗ. Навчальні програми та навчально-методичні комплекти для учнів основної школи. (2 год.)

Державні документи, які визначають зміст роботи вчителя ОМ в ЗНЗ. Вихідні положення мистецької освіти. Мета, завдання, принципи та педагогічні умови навчання образотворчого мистецтва в сучасному ЗНЗ.

Загальна характеристика сучасних програм та навчально-методичних комплектів з образотворчого мистецтва для ЗНЗ.

Семінарське заняття №1 – 2 год.

Тема: Теоретичні положення методики навчання ОМ у сучасних ЗНЗ. Навчальні програми галузі «Мистецтво» для ЗНЗ: зміст, характеристика.

1. Державні документи, що визначають зміст роботи вчителя ОМ ЗНЗ.
2. Державні програми для учнів основної школи ЗНЗ (зміст, характеристика, порівняльний аналіз): а). «Мистецтво»; б). «Образотворче мистецтво».
3. Перевірка виконання завдання (групова форма роб.): демонстрація презентації (Microsoft power point) з порівняльного аналізу змісту навчально-методичних комплектів «Мистецтво» та «ОМ» (1 – 4 класи) ЗНЗ.

Семінарське заняття №2 – 2 год.

Тема: Навчально-методичні комплекти «Мистецтво», «ОМ»: порівняльний аналіз.

1. Навчально-методична література з проблеми історії, теорії та методики навчання ОМ на допомогу сучасному вчителю.
2. Підручники та посібники («Мистецтво», «Образотворче мистецтво»), рекомендовані МОН України для основної школи (зміст, характеристика, порівняльний аналіз).
3. Перевірка виконання завдання (групова форма роботи): демонстрація презентації (Microsoft power point) з порівняльного аналізу змісту навчально-методичних комплектів «Мистецтво» та «ОМ» (5 – 7 класи) ЗНЗ.

Рекомендовані джерела	
Основні: [3]; [4].	Додаткові: [11]; [22]; [25]; [36].

Модульний контроль №1 з тем I-го ЗМ.

ЗМ №2. Загальнодидактичні засади навчання образотворчому мистецтву в основній школі.

Тема 3. Методи навчання образотворчому мистецтву. (2 год.)

Методи навчання на уроках образотворчого мистецтва: класифікація, зміст, характеристика. Провідні методи сучасних технологій. Методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності. Зміст і взаємозв'язок різних груп методів на уроках образотворчого мистецтва. Вибір та поєднання різних груп методів та прийомів у вирішенні мети і завдань уроку образотворчого мистецтва.

Рекомендовані джерела	
Основні: [3]; [6].	Додаткові: [10]; [12]; [22]; [34]; [36]; [42].

Тема 4. Форми організації навчання образотворчому мистецтву (2 год.)

Форми організації навчання на уроках образотворчого мистецтва: класифікація та характеристика.

Урок як основна форма організації навчального процесу. Вимоги й підготовка вчителя до проведення образотворчого мистецтва. Оснащення, методичне забезпечення та оформлення кабінету образотворчого мистецтва.

Практичне заняття №1 – 2 год.

Тема: Організація занять, методика застосування групової (диференційовано-групової) ФОН на уроках ОМ.

1. Мета, завдання, загальна характеристика, планування та розроблення основних етапів.
2. Принципи організації групової (диференційовано-групової) ФОН на уроках ОМ.
3. Перевірка виконання завдання (групова форма роботи): Відпрацювання методики організації та застосування в основній школі.

Рекомендовані джерела	
Основні: [3]; [6].	Додаткові: [12]; [21]; [22]; [36]; [42].

Тема 5. Урок образотворчого мистецтва: типи, дидактична структура, зміст основних етапів. (4 год.)

Провідні види діяльності учнів на уроках образотворчого мистецтва. Взаємозв'язок різних видів образотворчої діяльності на основі спільного змісту.

Типи уроків образотворчого мистецтва, організація, дидактична структура, зміст і характеристика основних етапів.

Практичне заняття №2 – 2 год.

Тема: Урок як основна форма організації навчально-виховного процесу з образотворчого мистецтва в ЗНЗ.

1. Урок як основна форма організації навчально-виховного процесу з образотворчого мистецтва в ЗНЗ.

2. Типи, дидактична структура, етапи, зміст уроків образотворчого мистецтва в основній школі.
3. Перевірка виконання завдання (робота в малих групах): Відпрацювання методики організації та проведення уроку ОМ в основній школі.

Рекомендовані джерела	
Основні: [1]; [3] [4].	Додаткові: [16]; [17]; [18]; [19]; [21]; [24]; [42].

Тема 6. Технологія розробки презентацій до уроків образотворчого мистецтва. (2 год.)

Мета, призначення, вимоги, принципи розробки, етапи створення навчальної слайдової презентації для проведення уроку ОМ в основній школі.

Семінарське заняття №3 – 2 год.

Тема: Навчальні презентації для проведення уроків образотворчого мистецтва в основній школі (захист та обговорення).

1. Принципи розробки та етапи створення навчальної слайдової презентації.
2. Перевірка виконання завдання: демонстрація авторської навчальної презентації для проведення уроку ОМ в основній школі (Power Point).

Рекомендовані джерела	
Основні: [3]; [4] [6].	Додаткові: [10]; [14]; [17]; [26].

Тема 7. Нетрадиційні уроки образотворчого мистецтва. (2 год.)

Технології розвиваючого навчання. Інтеграція як провідна тенденція оновлення змісту освіти. Міжпредметні зв'язки уроків образотворчого мистецтва з іншими дисциплінами. Проблемний урок. Урок – сходження. Урок – образ. Урок – вернісаж. Урок – свято мистецтв. Урок – екскурсія. Урок – подорож. Урок – роздум. Особливості інтегрованого уроку. Урок – школа народної творчості. Урок – конкурс.

Практичне заняття №3 – 2 год.

Тема: Нетрадиційні уроки образотворчого мистецтва: мета, специфіка організації та проведення.

1. Мета організації та проведення нетрадиційних уроків мистецтва.
2. Принципи розробки нетрадиційних уроків образотворчого мистецтва.
3. Інтеграція як провідна тенденція оновлення змісту освіти.
4. Перевірка виконання завдання СР: Відпрацювання методики організації та проведення нетрадиційних уроків образотворчого мистецтва в основній школі.

Рекомендовані джерела	
Основні: [6].	Додаткові: [13].

Модульний контроль №2 з тем II-го ЗМ.

6. Контроль навчальних досягнень

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Методика навчання образотворчому мистецтву» здійснюється за уніфікованою системою

оцінювання, в основі якої покладено принцип пооперативної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання знань, умінь та навичок. Контроль успішності студентів здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, у якій визначено усі види роботи.

Форми проведення контролю навчальних досягнень студентів:

1. збірка контрольних завдань для модульного оцінювання роботи студентів;
2. завдання для самостійної роботи студентів та перевірка їх виконання;
3. проведення семінарських та практичних занять, обговорення їх результатів, визначення шляхів саморозвитку студентів у процесі опанування курсу «Методика навчання образотворчих дисциплін».

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№	Вид діяльності	Макс кіл-ть бал. за один.	М I – 3 сем.			
			ЗМ №1		ЗМ №2	
			К-ть один.	Макс. к- ть бал	К-ть один.	Макс. к- ть бал
1	Відвідування лекцій	1	2	2	6	6
2	Відвідування сем-х занять	1	2	2	1	1
3	Відповідь на сем-му занятті	10	1	10	1	10
4	Відвідування практич-х занять	1	-	-	3	3
5	Робота на практич-му зан.	10	-	-	3	30
6	Вик-ня з-нь для сам. роб.	5	1	5	4	20
7	Виконання модульної р.	25	1	25	1	25
Максимальна кількість балів за зміст. модуль				44		95
Максимальна кількість балів за модуль			139			
Розрахунок коефіцієнта			139 : 100 = 1,39			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання Модуль I

ЗМ №1. Методика як предмет вивчення. Історичний аспект становлення та розвитку методики навчання образотворчому мистецтву

Тема 1. Мета і завдання навчальної дисципліни. Історія становлення та розвитку методики навчання образотворчому мистецтву.

- ✓ Робота з електронними каталогами бібліотек. Знаходження та складання списку навч.-методичної літератури з проблеми теорії та методики навчання образотворчого мистецтва Складання електронної папки (5 дж.).
- ✓ Вправа на виявлення рівня креативності й розвитку образного мислення «Знайди образ».

ЗМ №2. Загальнодидактичні засади навчання образотворчому мистецтву в основній школі

Тема 3. Методи навчання образотворчому мистецтву.

✓ Творча розробка та виготовлення комплексу роздаткового навчально-методичного матеріалу з дидактичними вправами для проведення уроку ОМ.

Тема 5. Урок образотв-го мистецтва: типи, дидакт. структура, зміст основних етапів.

✓ Творча розробка плану-конспекту комбінованого уроку відповідно до програми «Образотворче мистецтво» 5 – 7 кл.

Тема 6. Технологія розробки презентацій до уроків образотворчого мистецтва.

✓ Творча розробка авторської навчальної презентації (Microsoft power point) до уроку, відповідно до державної програми «Мистецтво» 5 – 7 кл.

Тема 7. Нетрадиційні уроки мистецтва.

✓ Творча розробка плану-конспекту нетрадиційного (інтегрованого) уроку з урахуванням виду художньо-творчої діяльності, відповідно до державної програми «Мистецтво» 5 – 7 кл. (Групова робота)

✓ В якості іншого варіанту: розробка методичного малюнка до уроку з теми №5.

Критерії оцінювання рівня виконання завдань самостійної роботи:

1. своєчасність та охайність виконання;
2. повнота обсягу, якість та самостійність виконання;
3. відповідність віковим особливостям учнів молодшого підліткового віку;
4. виявлення ініціативності;
5. оригінальність та виявлення творчого підходу.

Перевірка якості виконання завдань самостійної роботи студентів здійснюється шляхом академічного контролю на підставі наведеної таблиці:

Теми курсу, кількість годин, відведених на виконання завдань СР	Академічний контроль	Макс. к-ть балів
ЗМ №1. Методика як предмет вивчення. Історичний аспект становлення та розвитку методики навчання образотворчому мистецтву		
Тема 1. Мета і завд. навч. дисц-ни. Історія становл. та розвитку методики навчання образ-му мистецтву. (3 г.)	Сем. зан., мод. контроль	5
ЗМ №2. Загальнодидактичні засади навчання образотворчому мистецтву в основній школі		
Тема 3. Методи навчання образотв. мистецтва і сучасні худ.-пед. технології у навч-му процесі ЗНЗ (5 год.)	Сем. зан., мод. контроль	5
Тема 5. Урок образотв-го мистецтва: типи, дидакт. структура, зміст основних етапів. (5 год.)	Практ. й сем. зан., мод. контроль	5
Тема 6. Технологія розробки презентацій до уроків образотворчого мистецтва. (10 год.)	Семінарське зан., мод. контроль	5

Тема 7. Нетрадиційні уроки мистецтва (5 год.).	Практична роб., мод. контроль	5
Разом за Модулем I – 28 год.		25 балів

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля у формі мистецького проекту на задану тему або модульної контрольної (творчої) роботи з урахуванням уніфікованої системи оцінювання навчальних досягнень студентів та критеріїв її оцінювання.

Критерії оцінювання модульного контролю, проведеного у формі мистецького проекту

№ п/п	Критерії оцінювання	Макс. к-ть балів за кож. крит.
1.	Представлений мистецький проект має чітку структуру, план, у якому передбачена вступна, основна та заключна частини, висновки.	3
2.	Студент виявляє здатність систематизувати, узагальнювати та інтерпретувати навчальний матеріал, свідомо використовувати педагогічну й фахову термінологію, послідовно висловлювати, доводити й обґрунтовувати власну думку.	7
3.	Доповідь супроводжується презентацією (Microsoft power point), оформлена за всіма вимогами (зміст, структура, ідея, дизайн), яка відповідає тексту доповіді	7
4.	У процесі підготовки мистецького проекту студент використовував сучасні джерела інформації, технології, підходи.	3
5.	Студент використовує засоби ораторського мистецтва, виявляє здатність «працювати» з аудиторією, ініціювати діалоги, дискусії, дебати	3
6.	Ступінь новизни та презентабельності матеріалу.	2
Разом		25

Критерії оцінювання модульного контролю, проведеного у формі МКР

Критерії оцінювання	К-ть балів
<ul style="list-style-type: none"> володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на високому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; продемонстрував здатність робити висновки й обґрунтовувати свою позицію на основі проведених спостережень. 	21 – 25
<ul style="list-style-type: none"> володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на достатньо високому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; продемонстрував здатність робити висновки на основі проведених спостережень. 	17 – 20
<ul style="list-style-type: none"> володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на достатньому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи, з допущенням певних помилок; продемонстрував недостатні уміння обґрунтовано і самостійно робити 	13 – 16

висновки на основі проведених спостережень.	
<ul style="list-style-type: none"> • студент в цілому виявив посередній рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував посередні уміння обґрунтовано і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень 	9 – 12
<ul style="list-style-type: none"> • студент виявив лише мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував неготовність грамотно і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень 	5 – 8
<ul style="list-style-type: none"> • студент виявив незадовільний рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував невміння послідовно, грамотно і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень 	0 – 4

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Відповідно до освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» семестровий контроль навчальним планом відбувається у вигляді заліку, який виставляється як сума балів за всі форми роботи протягом півріччя.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Відповідно до освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» семестровий контроль навчальним планом відбувається у вигляді заліку, який виставляється як сума балів за всі форми роботи протягом півріччя.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100 – 90
Дуже добре	82 – 89
Добре	75 – 81
Задовільно	69 – 74
Достатньо	60 – 68
Незадовільно	0 – 59

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОБРАЗОТВОРЧИХ ДИСЦИПЛІН»

Модуль	ЗМ №1		ЗМ №2					
Назва мод.	Методика як предмет вивчення. Історичний аспект становлення та розвитку методики навчання образотворчому мистецтву		Загальнодидактичні засади навчання образотворчому мистецтву в основній школі.					
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	
Теми лекцій	Мета і завдання курсу. Історія становлення та розвитку методики навчання образотворчому мистецтву.	Основні положення методики навчання образотворчому мистецтву у сучасних ЗНЗ. Навчальні програми та навчально-методичні комплекти для учнів основної школи.	Методи навчання образотворчому мистецтву	Форми організації навчання образотворчому мистецтву	Урок образотворчого мистецтва: типи, дидактична структура, зміст основних етапів.	Технологія розробки презентацій до уроків образотворчого мистецтва	Нетрадиційні уроки образотворчого мистецтва	
К-ть б. за лек	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	
Семінарські		1	2				3	
Теми семінарських занять		Теоретичні положення методики навчання ОМ у сучасних ЗНЗ. Навчальні програми галузі «Мистецтво» для ЗНЗ: зміст, характеристика.	Навчально-методичні комплекти «Мистецтво», «Образотворче мистецтво»: порівняльний аналіз.				Навчальні презентації для проведення уроків ОМ в основній школі	
К-ть б. за сем		1 + 1 + 10 бал.					1 + 10 бал.	
Практичні				1		2	3	
Теми практичних занять				Організація занять, методика застосування групової ФОН на уроках ОМ.		Урок як основна форма організації навчально-виховного процесу з образотв. мистецтва в ЗНЗ.	Нетрадиційні уроки образотв. мист-ва: специфіка організації та проведення.	
К-ть б. за пр.				1 + 10 бал.		1 + 10 бал.	1 + 10 бал.	
Сам. р.		5 бал.	5 бал.			5 бал.	5 бал.	
Поточ. к-ль	МКР №1 – 25 бал.		МКР №2 – 25 бал.					
К-ть б. за ЗМ	44 бали		95 балів					
Разом за Модуль I	139 Розрахунок коефіцієнта: 139 : 100 = 1,39							

VIII. Рекомендовані джерела Основні (базові)

1. Кардашов В.М. Теорія і методика викладання образотворчого мистецтва: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2007. – 296 с. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 15 примірниках та електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>)
2. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої граматики: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Вища шк., 2002. – 190 с.: іл. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в кількості 61 примірників та електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>)
3. Масол Л. Методика навчання мистецтва в основній школі: Методичний посібник для вчителів / Людмила Масол. – К.: Шк. світ, 2012. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).
4. Сокольникова Н.М. Изобразительное искусство и методика его преподавания в начальной школе: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений. – 2-е изд., стереотип. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 368 с., 12 л. ил. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://imgur.com/y00W9qS/embed>

Додаткові

5. Антонович Є. А., Проців В. І., Свид С. П. Художні техніки в школі. – К.: Освіта, 1997. – 180 с.
6. Вердіна С.В. Секрети педагогічної майстерності. Уроки для вчителя/ Вердіна С.В., Панченко А.Г. – Х.: Вид. група «Основа», 2008. – 111, /1/ с.: іл. – (Серія «Педагогічні інновації. Майстерня»).
7. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392 (зі змінами і доповненнями 2015 року). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/derj-stand.html>
8. Дудка О.М. Загальні принципи створення мультимедійних презентацій та слайд-шоу засобами програми Power Point. Навчальний посібник. 7-ме вид. – Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника: ЦІТ, 2010. – 51 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/275.pdf>
9. Інтегровані уроки з предметів естетичного циклу / Упоряд.: Л.Шелестова, Н.Чиренко. – К.: Вид. дім «Шкл. світ»: Вид. Л.Галіцина, 2006. – 128 с.
10. Кузьменко Г. В. Сценарій КВК мистецтвознавчого напрямку / Г. В. Кузьменко // Мистецтво та освіта. Науково-методичний журнал. – 2011. – № 4. – С. 22–28. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 1 примірнику та електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>)
11. Кузьменко Г. В. Урок у 5-му класі. Рослинні мотиви в декоративній композиції / Г. В. Кузьменко // Мистецтво та освіта. Науково-методичний журнал. – 2007. – № 2. – С. 48–51., іл. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 1 примірнику та електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>)
12. Кузьменко Г. В. Душа і мудрість середньовічного храму (Інтегрований урок за програмою «Мистецтво». 6-клас) Візуальне мистецтво / Г. В. Кузьменко // Мистецтво та освіта. Науково-методичний журнал. – 2009. – № 1. – С. 39–44., іл. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 1 примірнику та електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>)
13. Кузьменко Г. В. Особливості вивчення анімалістичного жанру / Г. В. Кузьменко // Мистецтво та освіта. Науково-методичний журнал. – 2010. – № 4. – С. 21–27., іл. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 1 примірнику та електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>)

- репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>)
14. Кузьменко Г. В. Становлення ціннісного ставлення до образотворчого мистецтва в учнів 6-х класів (на матеріалі пейзажного жанру) / Г. В. Кузьменко // Мистецтво та освіта. Науково-методичний журнал. – 2014. – № 4. – С. 45–51. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 1 прим. та електр. репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>)
  15. Лемешева Н., Кондратюк Н. Методика навчання мистецтва (Образотворче мистецтво) 5 клас (за новою програмою) : Навчально-методичний посіб. / Н. А. Лемешева, Н. В. Кондратюк. – Черкаси : ЧОПОПП, 2014. – 124 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://library.ippro.com.ua/attachments/article/360/Методика%20навчання%20%20мист._pdf
  16. Масол Л. М. Художньо-педагогічні технології в основній школі : єдність навчання і виховання : метод. посіб. / Л. М. Масол. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2015. – 178 с. : іл. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/10644/1/художньо-педагогічні%20технології%20в%20основній%20школі.pdf>
  17. Мельник В. М. Мистецтво витинанки та аплікації : Навчальний посібник. – Тернопіль : Навчальни книга – Богдан, 2006. – 256 с.
  18. Методичні рекомендації з виробничої практики для студентів IV курсу напряму підготовки «Образотворче мистецтво» (ОКР «бакалавр») / уклад. Г.В. Кузьменко. – К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. – 76 с. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 10 примірниках та електронному репозиторії <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>)
  19. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів: Музичне мистецтво; Образотворче мистецтво; Інтегрований курс «Мистецтво». 5 – 9 класи. / Л. Масол, О. Коваленко, Г. Сотська, Г. Кузьменко [та ін.] / – К. : Видавничий дім «Освіта», 2013. – 32 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/692/educational_programs/1349869088/
  20. Ночвінова О.В. Образотворче мистецтво. 5 клас: Тематичне планування та розробки уроків / О.В.Ночвінова, Ж.С. Марчук, Т.С. Хребто. – Х.: Веста: Вид-во «Ранок», 2006. – 192 с. – (Майстер-клас).
  21. Предметний тиждень у школі. Образотворче мистецтво (методичний посібник для вчителів). – Х.: ПФ «Антіква», 2002. – 80 с. укр.. мовою.
  22. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: Навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. – 360 с.
  23. Твори українського образотворчого мистецтва на уроках в школі: Метод. рекомендації для вчителів образотворчого мистецтва шкіл різного типу навчання / Авт.-укл. С.В.Коновець. – К.: ІЗМН, 1997. – 64 с.